



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 210/07-11

*Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. októbra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Mgr. K. M., M., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na nevyžadovanie povinnej a nútenej práce podľa čl. 4 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 6 CoE 59/2006 a takto*

### **r o z h o d o l :**

*Sťažnosť Ing. Mgr. K. M. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.*

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

*1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. augusta 2007 faxom a 10. augusta 2007 poštou doručená sťažnosť Ing. Mgr. K. M., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na nevyžadovanie povinnej a nútenej práce podľa čl. 4 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 6 CoE 59/2006. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 8. augusta 2007.*

*Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako súdny exekútor vykonával exekúciu na vymoženie pohľadávky oprávneného. Oprávnený v priebehu exekučného konania požiadal o zastavenie exekúcie, v dôsledku čoho sťažovateľ 21. novembra 2002 podal Okresnému súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) návrh na zastavenie exekúcie. Uznesením okresného súdu sp. zn. Er 4175/99 z 5. augusta 2005 bolo exekučné konanie zastavené, pričom sťažovateľovi ako súdnemu exekútorovi nebola priznaná náhrada trov konania. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu 16. marca 2006 odvolanie. Uznesením krajského súdu sp. zn. 6 CoE 59/2006 z 31. januára 2007 bolo uznesenie okresného súdu vo výroku o nepriznaní náhrady trov exekúcie sťažovateľovi zo strany oprávneného potvrdené. Uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 12. júna 2007. Podľa názoru sťažovateľa uznesením krajského súdu došlo k porušeniu označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru. Uznesenie krajského súdu je podľa sťažovateľa zjavne arbitrárne a účinok jeho interpretácie a aplikácie právnych predpisov je nezlučiteľný so základnými právami sťažovateľa. Exekútor je štátom určenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí, vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle a jeho činnosť je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti, s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti. To znamená, že ak bol exekútorovi doručený návrh na začatie exekúcie, je povinný exekúciu vykonať a postupovať v nej tak, aby sa vymáhaný nárok uspokojil. Exekútorovi patrí za výkon exekučnej činnosti odmena. Je nesporné, že sťažovateľ vykonával v danej veci od podania návrhu exekučnú činnosť, v priebehu ktorej vznikli trovy dvojakého druhu, a to jednak odmena exekútora, ale aj hotové výdavky. Podstatná je aj skutočnosť, že oprávnený v čase podania návrhu na začatie exekúcie mal na výber, či využije súdny výkon rozhodnutia alebo podá návrh na exekúciu. V prvom prípade by znášal veľmi nízke náklady, ale musel by počítať s veľmi nízkou efektívnosťou takéhoto výkonu. Oprávnený sa rozhodol podať návrh na exekúciu, pričom mu mohlo a malo byť zrejmé, že činnosť exekútora je činnosťou, za ktorú patrí odmena, a vzhľadom na to je možný aj taký výsledok konania, že túto odmenu bude musieť zaplatiť on sám. Sťažovateľ nie je a ani nebol súčasťou súkromnoprávných vzťahov medzi oprávneným a povinným, a preto neexistuje dôvod, pre ktorý by mal znášať riziká vznikajúce z týchto vzťahov. Ak*

všeobecný súd rozhodol inak, je to v rozpore so sťažovateľovými právami. Podľa § 196 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) patrí exekútorovi za výkon exekučnej činnosti odmena, a to náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že exekútorovi patrí za výkon exekučnej činnosti odmena vždy a Exekučný poriadok v žiadnom zo svojich ustanovení nepripúšťa z tejto zásady výnimku, pričom ani nijakým spôsobom nárok na odmenu nezužuje. Ak krajský súd rozhodol tak, že sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznáva, nepriznal mu tým ani právo na odmenu za výkon exekučnej činnosti, ktorú mu však Exekučný poriadok priznáva a ktorá mu nesporne patrí. Je nepochybné, že v predmetnej veci nemohol odmenu zaplatiť povinný, a preto bolo povinnosťou všeobecného súdu rozhodnúť o trovách exekúcie spôsobom, ktorým by neporušil ustanovenie § 196 Exekučného poriadku.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 6 CoE 59/2006 s tým, aby bolo jeho uznesenie z 31. januára 2007 zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Žiada tiež zakázať krajskému súdu pokračovať v porušovaní označených základných práv sťažovateľa. Napokon požaduje náhradu trov konania.

2. Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 CoE 59/2006-27 z 31. januára 2007 vyplýva, že ním bolo potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. Er 4175/99-9 z 5. augusta 2005 vo výroku o nepriznaní trov exekúcie sťažovateľovi zo strany oprávneného. Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Krajský súd dospel k záveru, že úkony, ktoré sťažovateľ v predmetnej veci uskutočnil (žiadost' z 8. marca 2000 o písomnú informáciu z katastrálnych odborov, žiadost' z 8. marca 2000 o oznámenie typu a evidenčných čísiel motorových vozidiel povinného, vydanie upovedomenia o začatí exekúcie a o oprave zrejmej nesprávnosti v označení oprávneného, odpoved' sťažovateľa z 8. októbra 2002 na list oprávneného týkajúci sa stavu exekučného konania, teda úkony za obdobie od 29. decembra 1999 od udelenia poverenia na vykonanie exekúcie), nemožno považovať za účelné úkony zo strany sťažovateľa ako súdneho exekútora. Treba tiež zdôrazniť, že v exekučnom spise nie je záznam o ďalších úkonoch, návštevách, pozvaniach

*povinného, resp. konateľov povinného, o ktorých sa sťažovateľ zmieňuje v liste z 8. októbra 2002, ktorým odpovedal oprávnenému. Z obsahu súdneho spisu a osobitne z exekučného spisu neboli zistené žiadne procesné ani faktické prekážky pri vykonávaní exekúcie, lebo neboli vznesené námietky proti exekúcii a nezistila sa ani procesná nedisciplinovanosť účastníkov konania. Krajský súd navyše zdôrazňuje, že okresný súd správne pri závere o zavinení oprávneného zisťoval, či oprávnený mohol pri náležitej opatrnosti predvídať zastavenie exekúcie. Náležitou opatrnosťou treba rozumieť opatrnosť spočívajúcu v tom, že oprávnený pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, resp. v priebehu exekúcie venuje primeranú pozornosť zisťovaniu, či povinný dobrovoľne nesplnil vymáhanú sumu, či už vymáhaná suma nedošla na účet oprávneného v banke, atď. Správne postupoval okresný súd, ak po zistení, že oprávnený nemohol predvídať ani pri náležitej opatrnosti dôvod zastavenia exekúcie, nepriznal sťažovateľovi náhradu trov exekučného konania zo strany oprávneného podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. Pre úplnosť treba poznamenať, že podľa tohto ustanovenia všeobecný súd môže (to znamená, že nemusí) uložiť oprávnenému nahradiť trovy exekúcie.*

## **II.**

*Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.*

*Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v zásade každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom*

*predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.*

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom môže sa stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podľa názoru ústavného súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie, že vzhľadom na ustanovenie § 196 Exekučného poriadku patrí exekútorovi odmena za výkon exekučnej činnosti, a ak krajský súd sťažovateľovi náhradu trov exekučného konania nepriznal, porušil tým zákon a označené základné práva sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru.

Možno konštatovať, že námietka sťažovateľa je formulovaná v celkom všeobecnej rovine.

Naproti tomu v uznesení krajského súdu je podrobným a veľmi konkrétnym spôsobom uvedené, ktorá časť úkonov vykonaných sťažovateľom bola považovaná za neúčelnú, resp. prečo nebolo možné pričítať na ťarchu oprávneného skutočnosť, že sám navrhol zastavenie exekúcie.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti uvedené konkrétne závery a argumenty krajského súdu nijako nenapáda, a teda ich ani nespochybňuje. Z pohľadu argumentácie sťažovateľa, ktorá nereflektuje na dôvody uznesenia krajského súdu, treba sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú. Nie je úlohou ústavného súdu, aby sám bez konkrétnych námietok zo strany sťažovateľa skúmal oprávnenosť záverov, ku ktorým krajský súd dospel.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2007